

Liturgie voor de (online) viering van zondag **13 juni 2021 om 10.00 uur**
Tweede zondag na Trinitatis

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Bas Kraaijeveld

Organist: Gert van der Schoor

Voorzangers: diverse gemeenteleden

In deze dienst vieren we het Heilig Avondmaal

Thema: Jezus doorbreekt grenzen.

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

Viering beschikbaar om:

10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

We vieren straks het Heilig Avondmaal. Met kerkgangers in de kerkzaal. En digitaal met jullie thuis verbonden.

We nodigen je graag uit thuis mee te vieren. Je kunt zelf voor brood en wijn zorgen. En dat klaar zetten voor de dienst begint. Op het moment dat we in de kerk breken, uitgieten en delen, kun je dat thuis ook doen. In plaats van wijn kun je natuurlijk ook druivensap of zelfs 'gewoon' water gebruiken. De beelden die via de stream tot bij jullie thuis komen, kunnen dat gemeenschappelijke hopelijk versterken.

- De Paaskaars brandt

- Orgelspel vooraf: Partita over Gezang 34 (Liedboek voor de kerken) "*Om Sions wil zwijg ik niet stil*" van Albert de Klerk (1917-1998)

- Welkom door de voorganger

Hartelijk welkom allemaal!

Via de stream thuis en fysiek hier in de kerk.

Vandaag vieren we het Avondmaal – hier in de kerk, maar ook thuis als u dat klaar maakt.

En we hopen op een goede verbondenheid met elkaar. Maar vooral hopen we dat God met ons verbonden wil zijn.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en kort orgelspel: *Air* van J. Batthishill (1738-1801)

- We gaan staan

- Groet en Bemoediging

- Er wordt voor ons gezongen: intochtlied: Psalm 42:1 en 7

- Gebed

Heer,
 dank u wel,
 dat we samen mogen zijn –
 thuis en in de kerk;
 apart en toch met elkaar verweven.
 Juist in onze dagen verlangen we naar U!
 Smachten we naar levend water
 te midden van droogte.
 Voor de woestijn her en der,
 maar ook voor de dorheid in onszelf.
 Er gebeurt zoveel dat ons onzeker en onrustig maakt.
 Zorgen over zieken onder ons.
 Zorgen over het coronavirus –
 aan de ene kant meer mogelijkheden,
 aan de andere kant onzekerheid en angst.
 Zorgen over de toekomst,
 van je zelf, van je dierbaren om je heen,
 van je werk, je bedrijf,
 van de kloven in onze samenleving
 dichterbij en verder weg, zoals in Israël.
 Afstanden tussen mensen en groepen
 die veel verder en dieper gaan
 dan anderhalve meter.
 Help ons om bronnen te vinden
 die leven schenken.
 Die inspireren,
 die ons helpen het vol te houden.
 Die ons verbinden en verenigen.
 Heer,
 ontferm U over ons!
 Amen.

- Er wordt voor ons gezongen: Lied 283:1, 2, 3 en 5
- We gaan zitten

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

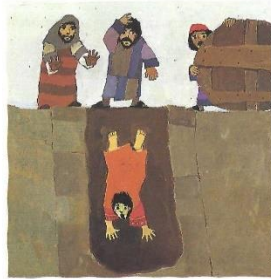
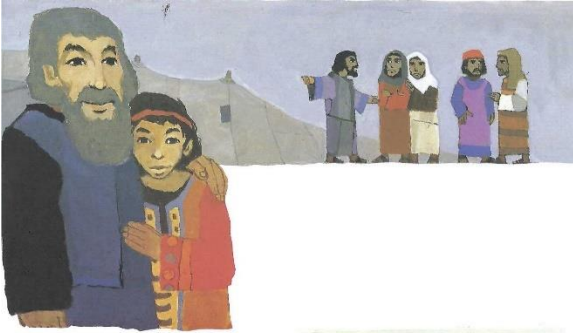
Heer,
 we komen bij u als onze bron van leven.
 Kom, schenk uw woord als water uit!
 Geef ons woorden die leven geven.
 Hier en overal!
 Amen.

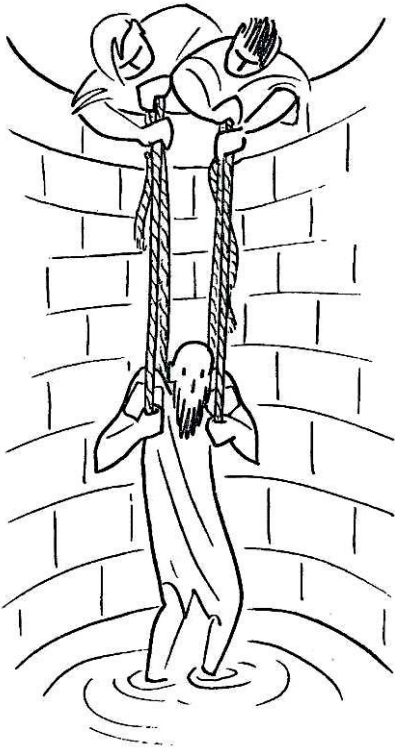
- Moment voor de kinderen

In het diepe gegooïd
 Drie mannen in de Bijbel werden in een put of kuil gegooïd, omdat ze dingen zeiden die andere
 mensen niet wilden horen. Leggen de kinderen een verband tussen deze drie personen?
 Wat heb je nodig?
 -een vel papier met de namen: Jozef - Daniël – Jeremia

Aan de slag:

- Vraag de kinderen of ze kort kunnen vertellen wie deze bijbelse personen zijn.
- Kunnen de kinderen bedenken wat deze mannen alle drie hebben meegemaakt?
- Deze keer horen de kinderen in de kinderdienst hoe Jeremia in een put terecht kwam. Kwam hij er weer uit? En op welke manier?

- Schriftlezing: Johannes 4:5-26 (NBV)

⁵Zo kwam hij bij de Samaritaanse stad Sichar, dicht bij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had, ⁶waar de Jakobsbron is. Jezus was vermoeid van de reis en ging bij de bron zitten; het was rond het middaguur. ⁷Toen kwam er een Samaritaanse vrouw water putten. Jezus zei tegen haar: 'Geef mij wat te drinken.' ⁸Zijn leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om eten te kopen. ⁹De vrouw antwoordde: 'Hoe kunt u, als Jood, mij om drinken vragen? Ik ben immers een Samaritaanse!' Joden gaan namelijk niet met Samaritanen om. ¹⁰Jezus zei tegen haar: 'Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u h m erom vragen en dan zou hij u levend water geven.' ¹¹'Maar heer,' zei de vrouw, 'u hebt geen emmer, en de put is diep – waar wilt u dan levend water vandaan halen?' ¹²U kunt toch niet meer dan Jakob, onze voorvader? Hij heeft ons die put gegeven en er zelf nog uit gedronken, en ook zijn zonen en zijn vee.' ¹³'Iedereen die dit water drinkt zal weer dorst krijgen,' zei Jezus, ¹⁴'maar wie het water drinkt dat ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen. Het water dat ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft.' ¹⁵'Geef mij dat water, heer,' zei de vrouw, 'dan zal ik geen dorst meer hebben en hoef ik ook niet meer hierheen te komen om water te putten.' ¹⁶Toen zei Jezus tegen haar: 'Ga uw man eens roepen en kom dan weer terug.' ¹⁷'Ik heb geen man,' zei de vrouw. 'U hebt gelijk als u zegt dat u geen man hebt,' zei Jezus, ¹⁸'u hebt vijf mannen gehad, en degene die u nu hebt is uw man niet.

Wat u zegt is waar.' ¹⁹Daarop zei de vrouw: 'Nu begrijp ik, heer, dat u een profeet bent! ²⁰Onze voorouders vereerden God op deze berg, en bij u zegt men dat in Jeruzalem de plek is waar God vereerd moet worden.' ²¹'Geloof me,' zei Jezus, 'er komt een tijd dat jullie noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zullen aanbidden. ²²Jullie weten niet wat je vereert, maar wij weten dat wel; de redding komt immers van de Joden. ²³Maar er komt een tijd, en die tijd is nu gekomen, dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in geest en in waarheid. De Vader zoekt mensen die hem zo aanbidden, ²⁴want God is Geest, dus wie hem aanbidt, moet dat doen in geest en in waarheid.' ²⁵De vrouw zei: 'Ik weet wel dat de messias zal komen' (dat betekent 'gezalfde'), 'wanneer hij komt zal hij ons alles vertellen.' ²⁶Jezus zei tegen haar: 'Dat ben ik, degene die met u spreekt.'

- Er wordt voor ons gezongen: Lied 188
- Verkondiging

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus!

Jezus doorbreekt grenzen. Dat zie je in Johannes 4 gebeuren.

Dat is in schrille tegenstelling met de actualiteit. In het Israël van vandaag. En in andere samenlevingen.

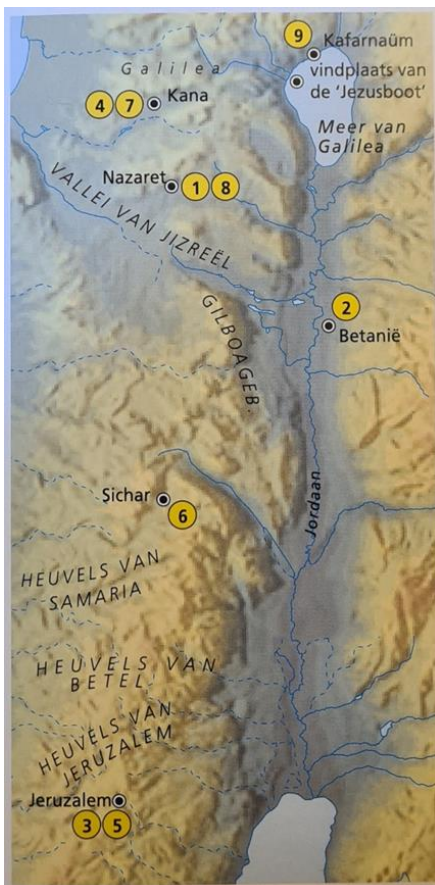
In de voorbije weken was het weer schrijnend om te zien hoe er opnieuw gewelddadigheden waren in Israël. Deze keer vooral rond de Gazastrook in het zuid westen. En het kwam van beide kanten. Met steeds slachtoffers, ook onder de burgerbevolking.

Er zijn grenzen getrokken die overigens omstreden zijn. En er staan muren en andere afscheidingen. Ook op andere plekken in Israël: Oost – Jeruzalem op de Golan hoogte in het Noord Oosten en op de Westelijke Jordaán oever. En bij tijd en wijlen vlamt het geweld op. En wordt zichtbaar hoe diep de kloven zijn; hoe groot de afstanden. Zo diep zit de haat. En vaak krijg je het gevoel dat het helemaal uitzichtloos is.

Johannes 4 vertelt een ander verhaal. Het verhaal van Jezus die grenzen overschrijdt. Die afstanden overbrugt. En het speelt zich af in de gebieden die nu zo vaak met geweld te maken hebben.

Ik laat zien dat Jezus een paar keer de grenzen overtrekt.

1. Joden en Samaritanen

Jezus ontmoet een vrouw bij de Samaritaanse stad Sichar. Dat is bij nummertje 6 op de afbeelding.

Aan de bovenkant bij 4, 7 en 9 in het noorden ligt Galilea. En aan de onderkant bij 3 en 5 ligt Jeruzalem in het zuidelijke Juda.

Het gebied Samaria ligt ingeklemd tussen het welvarende en orthodoxe Judea in het zuiden en het minder ontwikkelde en 'heidense' noordelijke Galilea. En het zit niet goed tussen Samaritanen en Joden. Ze gingen niet met elkaar om. Niet-joden beschouwden Samaritanen niet als ongelovigen. Maar de recht in de leer zijnde Judeeërs erkenden hen toch ook niet als echte joden. Ze waren niet vreemd en niet eigen. Verder waren er andere opvattingen over de omvang van de joodse Bijbel en over de plek waar je God aanbidt.

Normaal gesproken vermeed een Jood om door Samaria te reizen. Je nam de weg langs de Jordaan, aan de rand van het gebied. En zo maakte je een omweg.

Bij Lucas is het een barmhartige Samaritaan die de grenzen doorbreekt. Hier bij Johannes is een barmhartige Jood die de grenzen overtrekt: Jezus zelf. Hij maakt geen omweg, maar gaat recht door Samaria heen. En overstijgt de verschillen.

2. Man en vrouw

Jezus, een man, ontmoet de Samaritaanse, een vrouw. Als een man en een vrouw elkaar bij een bron ontmoeten kan er een relatie van komen. Een bruiloft. Dat is vaker gebeurd in de Bijbel. Het is een hangplek, waar ook de nodige relaties ontstaan. Denk aan Isaäk met zijn Rebecca, aan Jakob met Rachel en Mozes met Sippora.

Jezus trekt zich niets aan van eventuele roddels en gaat het gesprek aan. Weer zoekt Jezus naar verbinding.

3. Water en levend water; begrijpen en niet - begrijpen

Jezus gaat nog een andere grens over, eentje die in het gesprek zelf zit. De vrouw heeft het over gewoon water. Kraanwater zouden wij zeggen. Water uit de bron. Water als, zeg maar, H₂O. Water om te drinken, om je mee schoon te maken, enz. Jezus denkt meer vanuit de symbolische betekenis van water. Hij geeft de bron en het er uit stromende water een diepere betekenis. En in het gesprek dat ze samen hebben, doorbreekt Jezus ook deze kloof. Uiteindelijk begint het te dagen: de bron als beeld voor de voortgang van het leven. De bron als de plek waar je levend water kan putten. Zo wordt de bron het beeld voor de levende woorden van God. Als de woorden van God drinkt, leef je op, keer op keer.

4. Jeruzalem of de berg van de Samaritanen: aanbidden kan overal

Jezus leert dan ook nog dat de God in beweging is. Dat God zich niet laat vastleggen in gebouwen, op bepaalde vaste plaatsen. God is geest, beweegt en zet in beweging. En in die beweging laat God zich kennen. Het is de beweging van ontferming, bevrijding, van toekomst voor wie geen toekomst heeft. En deze Samaritaanse vrouw wordt meegenomen in deze beweging. Ze telt mee, hoort erbij.

Jezus gaat de verschillen niet uit de weg en laat het desondanks tot een ontmoeting komen. Jezus doorbreekt bestaande grenzen en zoekt naar verbinding. Hij verwijst daarmee naar een andere wereld, naar een andere werkelijkheid waar verandering voor gemeenschap geen rol speelt.

Dat lijkt me uiterst actueel en hoognodig.

We leven in een samenleving waar helaas vaker het verschil wordt benadrukt, dan de overeenkomst; het aparte dan het gemeenschappelijke; de afstand dan de nabijheid.

En dat zie je in het Midden Oosten, in Israël. Maar ook dichtbij. De nadruk op eigen identiteit zorgt voor afstand, voor kloven, voor verschil. Hoe heilzaam is het als we vanuit het gemeenschappelijke gaan denken. En dan ook gaan doen! Er is zoveel te meer dat ons bindt dan dat ons scheidt. Laat je spreken en je gedrag bepaald worden door liefde en respect, door hoogachting en waardering. Dát zijn de normen en de waarden die Jezus zelf al in praktijk brengt. En die we ook onszelf eigen moeten maken!

5. Maaltijd als grensoverschrijdend gebeuren

Vandaag mogen we dat ook in beeld brengen. Bij de maaltijd van de Heer die we vieren. Daarbij gaat het ook om een grensoverschrijdend gebeuren. Jezus gaat onze grenzen over. Laat ons zien, dat we met hem verbonden zijn. En daarmee ook met elkaar. Die band met Jezus gaat onze verschillen te boven. In en door hem is er een diepe gemeenschap. Laten we die ook uitleven. In woorden en daden.

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel: *Siciliana* van W. Walond (1725-1770)
- Er wordt voor ons gezongen: Gezang 100 (uit: *Zingenderwijs*; op de melodie van Lied 913)

Mensen hier bijeen gekomen
 rondom water in een bron,
 van een wereld mogen we dromen
 waar het licht is als de zon.
 Woorden spreken, taal en teken,
 hoop voor ieder menskind:
 Liefde zal ons niet ontbreken,
 't is Gods Geest die ons verbindt.

DIENST VAN DE TAFEL VAN DE HEER

- We gedenken Johanna Catharina Kraaijenhof-Baarschers (staande)
- We luisteren naar de melodie van Lied 730: "*Heer, herinner U de namen ...*"

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed

Dank u wel,
 Here God,
 dat Jezus ons voorgaat;
 dat hij met durf en toewijding
 geen omwegen neemt,
 maar ook door vreemd gebied gaat.
 Dat hij oude en bestaande scheidingen overbrugt.
 Dat hij met mensen een ontmoeting aan gaat
 en daarbij zich niet laat leiden door
 geslacht, afkomst, geloof, overtuiging, kleur
 of wat dan ook maar voor scheiding zou kunnen zorgen.
 Dank, dat hij in gesprek gaat
 en ons laat zien wat u voor ons betekent:
 bron van levend water,

bron van levende woorden
 vol liefde, respect en redding.
 Vol hoop en toekomst.
 Dank dat hij laat zien
 dat u niet vastgepind kan en mag worden
 op een vaste plek.
 Dat u in beweging komt en wilt zijn,
 een hele wereld tot heil.

Here God,
 we bidden u om leiders
 in een gebroken wereld,
 in een wereld vol tegenstellingen,
 vol ruzies en conflicten,
 vol onbegrip en respectloosheid.
 Geef verbinding en vrede.
 We denken aan Israël en de directe omgeving.
 Maar niet alleen daar.

Overlijden
 Zieken
 Huwelijk:

Stil gebed

Amen.

- Nodiging

- Delen van de bloemengroeten
- Inzameling van de gaven:
 - 1^e collecte: Voedselbank Nieuwegein / IJsselstein
 - 2^e collecte: College van Kerkrentmeesters

Omdat we niet kunnen collecteren in de eredienst vragen we u om uw collecte digitaal bij te dragen. We doen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- *U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein*
- *U kunt bijdragen via deze QR code.*

*Wij danken u van harte voor uw gift!
Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.*

- Zingen van een geloofsbelijdenis (staande): Lied 344

- Beurtspraak:

v. De harten omhoog naar God!

a. *Als bloemen naar de zon!*

v. Dank de Heer, onze God!

a. *Wij willen God danken!*

Tafelgebed:

v. U danken wij, God onze Heer,

God van overal en altijd,

van mensen, dieren en planten,

van water, lucht en aarde,

die alles goed maakt

en alles vasthoudt:

heilig is uw Naam!

a.: *Kom tot ons, hier in ons midden.*

Er wordt voor ons gezongen (melodie Psalm 136):

*Loof de Heer, want God is goed,
die de mensen leven doet
en hen als op handen draagt –
liefde die de dood verjaagt.*

*Dank de Heer, die alles schiep
en ons hier bij name riep.
Heilige, groot is uw macht,
maak ons vrij, toon ons uw kracht!*

v.: In Jezus zien we wie U bent:

mens onder de mensen,

bewogen om hun lot.

Zo nam Jezus brood en beker,

dankte U en deelde uit.

Telkens als we samenkomen rond de tafel,

deelt Hij het brood, schenkt Hij de wijn.

a.: *Kom tot ons, hier in ons midden.*

Er wordt voor ons gezongen:

*Loof de Heer, want God is goed;
zie wat Jezus voor ons doet:
brood is Hij voor mij, en wijn;
ik mag gast aan tafel zijn.*

v.: Uw Geest is gekomen,
kracht om alles nieuw te maken:
brood en beker die naar U wijzen,
mensen die op U lijken.
Geroepen om met U mee te gaan,
vormen we een kring van klein en groot,
één wereldwijde gemeente.

a.: *Kom tot ons, hier in ons midden.*

Er wordt voor ons gezongen:

*Loof de Heer, want God is goed,
die ons weer herleven doet.
Toekomst heeft ons aangeraakt,
vrede voor wie vrede maakt!*

*Dank de Heer, kom in de kring,
leef van de verwondering,
dat ook jij erbij mag zijn,
bij het brood en bij de wijn.*

- We bidden het Onze Vader

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede
gelijk in de hemel also ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze.
Want van u is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.
Amen.

- We wensen elkaar de vrede van Christus toe
- Uitdelingswoorden

Jezus neemt het brood in zijn handen.
Hij dankt God voor het eten.
Hij breekt het brood in stukjes
en deelt het uit.
Hij zegt:
"Neem dit brood en eet ervan.

Het is mijn lichaam.
Zo geef Ik mijn leven aan jullie."

Dan neemt Hij de beker met wijn
en dankt God.
Hij geeft de beker door aan zijn leerlingen.
Hij zegt:
"Neem deze beker en drink eruit.
Het is mijn bloed.
Zo geef Ik mijn leven aan jullie.
Je zonden worden nu vergeven.
Je hoort helemaal bij God."

Brood van verbinding
Brood van gemeenschap

- Gemeenschap van brood en beker. Intussen luisteren we naar orgelspel: Psalm 116 van A. van Noordt (1619-1675)
- Dankgebed

AAN HET EINDE

- Er wordt voor ons gezongen: slotlied (staande): *'Een beker vol fris water'* 1 en 2 (van Alfred C. Bronswijk; op de melodie van Gezang 448; Lied 910)

1. Wij laten emmers dalen. De putten zijn zo diep.
Wij zoeken levend water, dat God tot aanzijn riep.
Het water van het leven, van liefde ons te groot,
waarvan wij kunnen drinken tot verder dan de dood.

2. Waarvan wij kunnen drinken, om mens van God te zijn,
die tussen lach en dansen, bij tranen en in pijn
weet heeft van vergezichten, van trouw die ons omgeeft:
een beker vol fris water van Hem, die om ons leeft.

- Uitzending en Zegen (Frans Cromphout):

Moge de weg je zeggen:
volg me maar
Moge de ster je zeggen:
richt je vaart op mij
Moge de grond je zeggen:
bezaai me.
Moge het water je zeggen:
drink me
Moge het vuur je zeggen:
warm je
Moge de boom je zeggen:
schuil in mijn schaduw
Moge de vrucht je zeggen:
pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt;

geen vaste grond meer vindt
en dreigt te verdrinken;
Als het vuur is gedoofd en je kou lijdt
in een nacht zonder sterren;
als de bomen kaal zijn
en je honger en dorst hebt,

Dan is daar zijn STEM om je te zeggen:
Wees niet bang, Ik zal er zijn.

- Er wordt voor ons gezongen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel